

เทศน์เช้า วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมนะ เรามาทำบุญกุศลกันเพื่อให้จิตใจเบิกบาน จิตใจของเราอับเฉา โคนกิเลสมันข่มขี่ เวลาทำบุญกุศล เราทำเพื่อบุญกุศล บุญกุศลนะ บุญคือสิ่งที่หัวใจต้องการ บุญคือความปลอดโปร่ง บุญคือความสุขใจ ความสุขใจนะ ความสุขใจทางโลกเขา เขาบอกเขามีความเพลิดเพลินของเขาทางโลก เขาว่าเขามีความสุขของเขา ความสุขของเขานั้นมันไม่มีแก่นสาร ความสุขไม่มีแก่นสารหมายถึงว่าไม่มีสิ่งใดรองรับ แต่ถ้าเป็นกุศล เห็นไหม บุญกุศลมีการกระทำ เราเสียสละออกไปสิ่งใดแล้ว สิ่งนั้นก็เกิดจากเจตนา เจตนามันเกิดจากไหน? เจตนาเกิดจากจิต ถ้าจิตปฏิสนธิจิต ปฏิสนธิจิต จิตเวียนตายเวียนเกิดในวัฏฏะ ฉะนั้น เจตนาเกิดจากจิต สิ่งที่เกิดจากจิต จิตเป็นเจ้าของ สิ่งที่ทำบุญกุศลนั้นมันลงสู่จิต นี่บารมีเกิดตรงนี้ไง บารมีเกิดที่เราได้เสียสละ เราได้ทำบุญกุศลของเราขึ้นมา เราทำบุญกุศลเพื่อเหตุมัน ถ้าทำบุญกุศลเพื่อเหตุมันนะ เราก็ต้องเสียสละเป็นวัตถุ นี่อามิส สิ่งที่เป็นวัตถุ สิ่งที่เป็นอามิสเพื่อให้จิตใจได้มีการกระทำ

ถ้ามีการกระทำ เห็นไหม คนเราทางวิทยาศาสตร์นะ เวลาร่างกายก็ต้องกินอาหารเท่านั้น ความจำเป็นเท่านั้นแหละ เวลาเด็กๆ ต้องการสารอาหารมาก เพราะเวลาเจริญเติบโต พอโตขึ้นมาแล้วสารอาหารมันก็ใช้เพื่อดำรงชีวิตนั้น ร่างกายนี้ไม่เรื่องมากหรอก ร่างกายนี้ สิ่งใดพอประทังชีวิตไปเท่านั้นแหละ แต่มันเรื่องมากที่หัวใจใจ เรื่องมากที่หัวใจมันต้องการ มันต้องแสวงหา มันต้องการ ลึนมันต้องการตามความพอใจของมัน ถ้าลึนต้องการตามความพอใจของมัน ลึนนี้กระทบมันมาจากไหนล่ะ? มันก็มาจากจิตเหมือนกัน เพราะจิตมันมีวิชา มีวิชานะ มันต้องมีความพอใจของมัน

นี่เวลาหลวงตาท่านบอก เห็นไหม ปากเท่ารูเข็ม ท้องเท่าภูเขา มันจะหาใส่เข้าไปขนาดไหนมันก็ไม่พอหรอก ถ้าลึนมันเรื่องมาก มันเรื่องมาก มันก็ต้องมีสติปัญญา ถ้ามีธรรมๆ มันขัดแย้งกัน มันขัดแย้งกันว่า ถ้าเราเสียสละ จิตใจที่เขาสูงส่ง เขาจะหาสิ่งที่ประณีตของเขา เพราะว่าสิ่งที่ประณีตของเขา บุญของเขาจะประณีตขึ้น สิ่งต่างๆ เป็นประโยชน์กับเขา แต่ถ้าจิตใจของคนที่ว่าเราทุกข์จนเข็ญใจ สิ่งใดที่เราเสียสละได้ก็เพื่อหัวใจของเรา

แม้แต่ข้าวทัฬหีเดียว ทำให้ทุกตะเจี๊ยงใจได้เป็นพระอรหันต์ขึ้นมา พอเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา เห็นใหม่ ทุกตะเจี๊ยงใจเขาไม่มีสิ่งใด เขาเสียสละของเขาเพราะจิตใจเขาสูงส่ง เวลาเขาจะออกบวชนะ ไปหาบวชกับใคร พระองค์ไหนก็ไม่ให้บวช พระองค์ไหนก็ไม่ให้บวช ฉะนั้น เวลาไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ว่าเขาอยากบวชมาก ทำไมไม่ให้เขาบวช เพราะว่าทุกคนเห็นเขาเป็นทุกตะเจี๊ยงใจ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถามขึ้นมาในท่ามกลางสงฆ์ว่า “บุคคลคนนี้มีบุญคุณกับใคร”

พระสารีบุตรยกมือขึ้นเลย “มีบุญคุณกับกระผมครับ”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถามว่า “มีบุญคุณอะไรกับเขา”

“เคยตักบาตรให้ผมทัฬหีหนึ่งครับ”

เคยใส่ข้าวทัฬหีหนึ่งให้กับพระสารีบุตร

“อย่างนั้นพระสารีบุตร เธอเอาบวชชะ”

นี่พอพระสารีบุตรเอาบวชเป็นสัทธาวิหริกของพระสารีบุตร พระสารีบุตรสั่งสอนมา ดูแลรักษามา จนทุกตะเจี๊ยงใจนั้นเป็นพระอรหันต์นะ ข้าวทัฬหีเดียว ข้าวทัฬหีเดียวมันก็เป็นบุญเป็นคุณ เพราะมันเป็นค่าของน้ำใจไซ้ใหม่ ค่าของน้ำใจมันมีการแสดงออกของน้ำใจ

คูลี สายตาของเรา เรามีความอบอุ่น ค่าของน้ำใจมันมีค่ามาก ถ้าค่าของน้ำใจมีค่ามาก แต่ค่าของน้ำใจมันมีกิเลสเหยียบย่ำหัวมันอยู่ ถ้ามีกิเลสเหยียบย่ำหัวมันอยู่ มันเอาแต่ทิฐิมานะของมัน มันเอาแต่ทิฐิมานะของมัน เห็นใหม่ ความเรื่องมาก ๆ มันเรื่องมากที่หัวใจนี้แหละ มันเรื่องมากที่กิเลสมันเหยียบย่ำหัวนี้แหละ ร่างกายนี้ไม่เรื่องมาก บัจจัย ๔ ไม่เรื่องมาก แต่อาศัยมันเท่านั้น สัตว์มันก็อาศัยบัจจัย ๔ เหมือนกัน คนเราก็อาศัยบัจจัย ๔ เห็นใหม่

นี่เรามาวัดมาด้วยกัน เรามาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราก็ต้องมีที่อาศัยไซ้ใหม่ คูลี นกเวลามันทำรังของมันนะ นกบางชนิดมันทำรังสวยมาก มันทำรังจนเขาเอามาเป็นเครื่องประดับบ้าน นี่รูปร่างของมัน เห็นใหม่ นกบางชนิดมันไม่ทำรังนะ มันไปอาศัยรังของคนอื่น อาศัยโพรงของคนอื่น นี่เราต้องมีที่พักที่อาศัย ที่พักที่อาศัยก็พอประมาณ ใจ พอประมาณไว้เพื่อจะประพฤติปฏิบัตินี้ไง

เวลาเราปฏิบัติ เห็นไหม คุณิ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสละราชวังออกมา เวลาพระเราเข้าป่าเข้าเขาไป “นี่วัดเขาก็ทำให้อยู่ดีๆ แล้ว กุฏิเขาก็ทำให้อยู่ดีๆ ทำไมพระต้องไปรุดงค์ไปอยู่ป่าอยู่เขา ไปตากแดดตากฝน”

ไปตากแดดตากฝนเพราะไปตัดใจใจ เพราะใจมันเรื่องมาก ถ้าใจมันเรื่องมาก ก็ต้องฝึกหัดมัน ไปรุดงค์วัตร รุดงค์เพื่อเหตุใด? รุดงค์นี้เป็นเครื่องแก้กิเลส เป็นเครื่องแก้กิเลส รุดงค์วัตร เห็นไหม สิ่งนี้รุดงค์ ๑๓ เป็นเครื่องขัดเกลากิเลส เป็นเครื่องแก้กิเลส มันตัดแปลงใจ ถ้าใจไม่ตัดแปลงไม่ตัดแปลงมัน จะอยู่กับเฉยๆ ใจใหม่ จะอยู่กับเฉยๆ ใจใหม่ ศึกษาการศึกษาที่เป็นสมบัติของเรา สมบัติของเรา สมบัติของใคร? สมบัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งนั้นแหละ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำไว้ๆ สร้างอำนาจวาสนาบารมีมา นี่คนเชื่อฟังมันเป็นประเพณีวัฒนธรรม เราเกิดท่ามกลางวัฒนธรรม เราเกิดเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนา มันมีน้ำใจต่อกันไง มีการเสียสละ มีการดูแลเกื้อกูลต่อกัน นี่ค่าของน้ำใจมันมีค่า ค่าของน้ำใจนะ นี่ถ้าค่าของน้ำใจมันมีค่า คุณิ เวลาค่าของน้ำใจมีค่า มันก็ยังค้ำดินรนของมันนะ

เวลาปฏิบัติไปนะ มรรคหยาบ มรรคละเอียด เวลาทำอะไรไม่ได้เลยก็ล้มลุกคลุกคลาน พอมันทำอะไรได้ขึ้นมามันก็มรรคหยาบๆ มรรคหยาบๆ ขึ้นมา นี่คนไม่เคยมีสิ่งใดเลย พอมีสิ่งใดขึ้นมา ก็สามล้อถูกหวย สามล้อถูกหวยมันรักษาเงินของมันไม่เป็น รักษาไม่เป็น ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย เต็มแล้วก็กลับไปดืบสามล้อใหม่ แล้วก็ไปทุกข์จนเสียใจเหมือนกัน จิตใจของเรา เราจะหาหลักหาเกณฑ์ของเรา เราต้องมีขอบมีเขตของมัน ถ้ามีขอบมีเขตของมัน มีสูงมีต่ำนะ นี่เวลาปฏิบัติขึ้นไปมันต้องมีหนักมีเบา เขาบอกว่าปฏิบัติขึ้นไปแล้ว นี่ถ้าทำไปก็เป็นการอวดดีอวดดี โลก ทำสิ่งใดแล้วมันก็เป็นกรรมมานตน ทำอะไรไม่ได้เลย

แต่ถ้านอนตีแปลงนะ ให้กิเลสมันจี๋หัว ไปยอมจำนนกับมัน ปฏิบัติด้วยความยอมจำนนกับกิเลส กิเลสมันอาศัยหัวใจของสัตว์โลกเป็นที่อาศัย เวลาอาศัยหัวใจของสัตว์โลกเป็นที่อาศัย แล้วเราจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเพื่อจะขบไล่มัน มันไม่มีทางให้ทำหรรอก มันสร้างภาพ มันเป็นคนดีไปหมด มันเคลมว่าธรรมะเป็นของมันนะ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังหยาบเกินไป จิตใจนี้ละเอียดกว่า ลึกซึ้งได้มากกว่า เวลาปฏิบัติก็เหมือนกัน ถ้ามันล้มลุกคลุกคลานมันก็ทำอะไรไม่ได้เลย พอทำอะไรได้ขึ้นมาได้บ้างมันก็ว่าสิ่งนั้นเป็นธรรม สิ่งนั้นเป็นธรรม...ยังหรรอก ระยะทางอีกยาวไกลนัก อีกยาวไกล

เห็นไหม กว่าจะมีจิตใจที่เป็นสาธารณะ กว่าจะมีจิตใจที่ซื่อตรงต่อตัวเอง เวลาซื่อตรง การปฏิบัติในพระไตรปิฎก ผู้ที่ปฏิบัติไม่ได้ผลคือการปฏิบัติไม่เสมอดั้นเสมอปลาย คือความสม่ำเสมอ มันไม่มี ถ้าความสม่ำเสมอมันไม่มี คุณ เวลาเขาทำอาหาร ถ้าไฟมันดับ อาหารนั้นเสียหายหมด ไฟมันต้องถนอมจนกว่าอาหารนั้นจะสุก นี่ก็เหมือนกัน จิตใจเราที่ประพฤติปฏิบัติ เราต้องดูแลของเราไป ดูแลของเราไปจนกว่ามันจะพัฒนาของมันเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป แล้วเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป คุณอาหาร เห็นไหม เวลาเราทำอาหาร กลิ่นมันจะหอมหวานมากเลย มันสุกหรือยังละ

เวลาทำอาหาร กลิ่นมันคลุ้งไปเต็มบ้านเลย เออลงมานั่นละเสียเลยนั่นนะ มันต้องให้มันสุกขึ้นมา ให้มันสำเร็จขึ้นมา เขาถึงเออลงมาจากเตาไฟนั่นได้ จิตใจที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาล่ะ อู้หู! ไปรู้ไปเห็นอะไร กลิ่นมันหอม อู้หู! มันรู้เห็นไปหมดเลย มันเก่งไปหมดเลย

หยุดตรงนั้นก็ตายตรงนั้นแหละ เสื่อมหมด มันไปไม่รอดหรอก มันเป็นไปไม่ได้ กุปปธรรม อกุปปธรรมนะ อกุปปธรรม ถ้ามันถึงที่สุดไปแล้วมันเป็นความจริงของมัน แต่นี่มันไม่ถึงที่สุดนะ เวลากิเลสมันเคลมนะ มันเอาธรรมะมาเป็นสมบัติของมัน มันว่ามันเป็นคนยอดเยี่ยม มันเป็นคนดีเด่น มันเป็นคนทวดาเชียวๆ เลย นี่มันได้อะไรมานั่นนะ มันได้อะไร สิ่งนั้นมันได้อะไรมา กิเลสทั้งนั้น กิเลสแอบอ้างทั้งนั้น ถ้ากิเลสแอบอ้างนะ ถ้ามันไม่มีกิเลส ถ้ากิเลสมันไม่บังเงา นักปฏิบัติของเรา พระเราที่บวชมาทุกองค์ตั้งใจจะพ้นทุกข์ทั้งนั้นแหละ ตั้งใจจะพ้นทุกข์ทั้งนั้นแหละ เวลาจะปฏิบัติไปๆ ทำไมมันไปไม่ถึงที่สุดละ ทำไมไปล้มลุกคลุกคลานกลางทางล่ะ? กิเลสทั้งนั้น แล้วถ้ากิเลสเราจะสู้กับมันอย่างไร

เอาขณะตนเองนี้ยากที่สุด การชนะข้าศึกคุณด้วยล้าน มีแต่สร้างเวรสร้างกรรมทั้งนั้นแหละ เราไปทำสิ่งใดก็แล้วแต่ คนต้องมีการเจ็บช้ำน้ำใจ เขาต้องมีการสะเทือนใจแน่นอน มากหรือน้อยเท่านั้นแหละ ทีนี้ว่ามากหรือน้อย การกระทำไปแล้วอย่างนี้ ถ้ามันเป็นสายบุญสายกรรม มันอย่างนี้ถ้าสะเทือนใจ สะเทือนใจก็สะเทือนใจ แต่ถึงที่สุดแล้วมันได้ผลมา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสละราชวังมา พระเจ้าสุทโธทนะทุกข์ยากมาก นี่ปรารถนามาทั้งนั้นแหละ นางพิมพา จนเป็นลมไปหมดนะ สิ่งที่ทำออกมา ถ้าไม่เสียสละออกมา ไม่กระทบกระเทือนหัวใจ ไม่กระทบกระเทือนกิเลสเลย จะเอาอะไรไปปฏิบัติ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกไปนี้ล้มลุกคลุกคลานอยู่นะ ๖ ปีนี้ นางพิมพา ฟังสิ อยู่ที่ไหน ทำอย่างไรเหมือนกัน ได้ข่าวว่าอดอาหารก็อดด้วย ทำอะไรก็ทำด้วย นี่ทำ

ด้วย ทำมา เห็นไหม นั่นนะสิ่งที่ว่ามันสะท้อน มันสะท้อนอย่างนั้นแหละ มันต้องมีการสะท้อนกัน ถ้าไม่มีการสะท้อนกัน มันจะแก้ไขสิ่งใด แต่เราก็จะรักษาตนเองกัน มารยาทสังคมนะ จะไม่ให้สะท้อนกันเลย ไม่กระทบกันเลย มันก็ไม่ต้องขยับอะไรเลย ไม่มีอะไรขยับเลย มันก็ไม่ได้อะไรขึ้นมาเลย ถ้าไม่ได้ขึ้นมาเลย มันก็กิเลส เห็นไหม ถ้าไม่ได้อะไรเลย นี่ไปวัดไปวาไม่ได้อะไรเลยหรือ

ไปวัดไปวา ระดับของท่าน ทานการเสียดสละมันก็เป็นค่าน้ำใจกันทั้งนั้นแหละ แต่กิเลสมันก็ยังอ้วนๆ ยิ่งตัวใหญ่ขึ้นใจ “ฉันเป็นคนดี ฉันเป็นคนมีอำนาจวาสนา ฉันเป็นคนมีอิทธิพล ฉันหมดเลย” นี่กิเลสมันจี๋หัวเอา

แต่สิ่งนั้นเราจะมาเสียดสละมันซะใหม่ คนก็มีค่าเท่าคน จิตใจของคนที่มีมันสะอาดบริสุทธิ์ จิตใจของคนที่มีคุณธรรมขึ้นมา นี่หรือสัตว์ขันธ์สัตว์ คนก็มีค่าเท่ากันทั้งนั้นแหละ ใจดวงหนึ่งก็ใจดวงหนึ่งเท่านั้นแหละ แล้วใจดวงหนึ่ง ใจดวงที่เขาอำนาจวาสนา ใจดวงที่เขาเป็นธรรมขึ้นมา ใจดวงนั้นมันน่าจะเชิดชู

ใจดวงใดก็แล้วแต่มันมีกิเลสตัดหาคความทะยานอยาก มีแต่ทฤษฎีมานะ ใจดวงนั้นมันต้องลงไม้ ลงความหนักแน่น ความเข้มข้นให้ใจดวงนั้นมันได้สำนึกตัวมันเอง ถ้ามันสำนึกตัวมันเอง เห็นไหม นี่เขาชี้ขุมทรัพย์ให้ ขุมทรัพย์นะ ขุมทรัพย์ของเรา สิ่งนี้มันฝังใจเรามา ถ้าฝังใจเรามา มันเป็นเรื่องชู้กับใคร กิเลสตัดหาคความทะยานอยากมันเป็นเรื่องชู้กับใคร แม้แต่ในหัวใจเรา มันก็เหยียบย่ำโดยตัวเองไม่รู้ตัว มันเหยียบย่ำหัวใจของเรา เรายังสำคัญตน ยังมีทฤษฎีมานะ ทั้งๆ ที่มันจี๋คออยู่นั่นนะ

นี่เวลาหลวงตาท่านพูด เวลาผู้ที่ปฏิบัติขึ้นมา จากใจดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่ง ท่านบอกว่าคอยตบมือไว้เลย มือจะไปหยิบนู่นหยิบนี่นะ ดีไว้ อันนี้ไม่ได้ อันนี้ไม่ดี อันนี้ไม่ได้ ท่านจะตีมือไว้เลย เพราะอะไร เพราะเราไม่รู้ หยิบไป จับหยิบฉวยไป นี่ไฟถ่านแดงๆ ไปหยิบฉวยเข้ามันก็ร้อน เด็กมันจะเล่น ลูกตี มันเล่น มันอยากได้ของมันทั้งนั้นแหละ จิตใจที่ไม่มีหลักมีเกณฑ์เป็นอย่างนั้นทั้งนั้น มันไม่รู้วิธีชั่วหรือ นี่รู้วิธีชั่วมันเป็นทฤษฎี มันอยู่ข้างนอก แต่จริงๆ เข้าไปแล้วมันกินยาพิษทั้งนั้นนะ มือของคน ถ้ามีบาดแผลขึ้นมามันไม่กล้าหยิบสิ่งที่เป็นสารพิษหรือ มันเข้าไปในบาดแผลนั้น จิตใจถ้ามันมีบาดแผล มันทั้งนั้นนะ แต่มันไม่รู้ละสิ

นี่ไง เขาบอกอวิชาเป็นยักษ์เป็นมารนะ อวิชานี้น่าเกลียดน่ากลัวมากเลย

แล้วมันอยู่ในใจ ทำไมไม่สลัดมันทิ้งไป อวิชชามันอยู่ในหัวใจ ทำไมไม่สลัดทิ้งไป มันน่าเกลียดน่ากลัวมาก มันทำลายเราทั้งนั้นแหละ มันทำให้เราล้มลุกคลุกคลานอยู่ที่นี่ มันทำให้ทุกข์ยากอยู่ที่นี่ อวิชชาที่นี่ อวิชชาคือพญามารที่มันอยู่ในใจนี้ แต่เวลามันอยู่กับเรานะ มันยิ่งกว่านางสาวไทย มันประณีต มันจี๋หัวอยู่ที่นี่ เราไปรู้ทันอะไรอวิชชามัน ไอ้ที่ว่าเป็นยักษ์เป็นมารนะ เขาเป็นบุคลาธิษฐาน แต่เวลามันอยู่กับเรา มันหวานเจี๊ยบ มันรื่นเริง มันอบอุน มันเป็นเราไปหมดเลย...นี่ อวิชชา

แต่ถ้ามีสติปัญญาทันมันนะ ถ้าจิตสงบขึ้นมา อวิชชามันเป็นนามธรรม มันก็อาศัยอารมณ์เรา อาศัยความรู้สึกนึกคิดเรานี้แหละออกไปหาผลประโยชน์ของมัน แล้วเราก็ไปรู้ที่อารมณ์อารมณ์นั้นละมันเป็นเงาๆ สิ่งที่เป็นเงา เห็นไหม นี่เป็นเงา เป็นอาการทั้งนั้นแหละ อาการ

เห็นอาการ จิตเห็นอาการของจิต จิตเห็นจิตนี้สำคัญมากเลย แล้วสำคัญมากมันก็เป็นวิปัสสนาขึ้นมา นี่รู้เห็นอะไรนะ อุปาทานทั้งนั้น จินตนาการทั้งนั้น ถ้าจินตนาการขึ้นไป ไม่ต้องจินตนาการมันก็คิดโดยธรรมชาติของมันอยู่แล้ว จิตนี้มันคิดโดยธรรมชาติของมันอยู่แล้ว แล้วมันมีมารมาบังตาอีก มีมารมาบังตา มันก็ทิวฏฐิมานะเต็มหัวมันนั่นละ ถ้าเต็มหัวมันแล้วเป็นประโยชน์อะไรกับใคร

นี่เกิดมาชาติหนึ่ง เกิดมาชาติหนึ่ง เราเกิดมาเป็นมนุษย์นะ เราเกิดมาพบพระพุทธศาสนา ถ้าไม่มีพุทธศาสนานะ ไปคูสิ พวกเราอยู่ชาวพุทธกัน แม้แต่ในพุทธศาสนา เห็นไหม แต่ต่างนิกายต่างความเชื่อ นี่เขาก็มีเป้าหมายแตกต่างกันไป เห็นไหม ต้นตระกูลพวกมหายาน เขาก็บอกว่าจะเป็นโพธิสัตว์ เขารื้อสัตว์จนสัตว์ เขาเป็นบารมีใหญ่โต หินยานเป็นคนคับแคบ หินยานผู้คับแคบ หินยานมันซื่อตรงกับตามธรรมเนียมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ได้แก้ไข ไม่ได้ดัดแปลงสิ่งใด ถ้าประพฤติปฏิบัติไปก็ปฏิบัติตามมรรคตามผล ปฏิบัติตามอริยสัจ สัจจะความจริงอันนั้น มันจะแก้ไขกิเลสอันนั้น ถ้าสิ้นกิเลสไป อย่างหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านสิ้นกิเลสของท่านไป

แต่มหายาน ยานใหญ่โตมาก จะรื้อสัตว์จนสัตว์ จะเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะสำเร็จเป็นองค์สุดท้าย...สุดท้าย แล้วสุดท้ายมันคืออะไร? ก็สร้างสมกันขึ้นไปนี่ไง สร้างสมอำนาจวาสนา เสียดสละกันไป ทำกันไป นี่เป้าหมายเขาเป็นอย่างนั้น ถ้าเป้าหมายเป็นอย่างนั้น ประเพณี

วัฒนธรรม วิธีการปฏิบัติมันก็แตกต่างกัน ประเพณีที่ปฏิบัติมันแตกต่างกันตรงนั้น แต่เราไปดูที่ ประเพณีที่ปฏิบัติ แล้วเราคิดว่าเรามีเป้าหมายที่จะลื่นจากทุกข์

เรามีเป้าหมายจะลื่นจากทุกข์นะ เรามีเป้าหมายจะสร้างอำนาจวาสนาบารมี เขาจะตรัสรู้ เป็นองค์สุดท้าย เขาจะเป็นพระอรหันต์เป็นองค์สุดท้าย นั่นนะ นี่ถ้าเขาปรารถนาอย่างนั้นมันก็ ระดับของท่านใช่ไหม ระดับของท่าน การสร้างอำนาจวาสนาบารมี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ เจ้าเป็นพระโพธิสัตว์ เสียสละแม้แต่ชีวิต เสียสละทุกๆ อย่างแม้แต่เป็นสัตว์เป็นต่างๆ ก็เสียสละ ของท่านมา เสียสละของท่านมาก็เพื่ออำนาจวาสนาบารมี เห็นไหม แล้วถ้าวิธีการของมหายานเขาก็คิดว่าเสียสละอย่างนั้น เขาปฏิบัติของเขาอย่างนั้น แต่ของเราเนี่ยเราบอกว่าเราปฏิบัติด้วยอริยสังคด้วยสังจะความจริง ด้วยเข้าป่าเข้าเขาไป ด้วยการที่เกิดมรรคญาณ การที่เกิดธรรมจักร จักรเข้ามาชำระล้างกิเลส นี่เขาทำกันอย่างนี้

แต่ถ้าคนไม่มีหลักไม่มีเกณฑ์ เวลาพูดกันไปนะ นี่ก็ฟังกันไป นู่นว่าอย่างนั้น นี่ว่าอย่างนี้ วิธีการอย่างนั้น...เป้าหมายเรามีเป้าหมายว่าอย่างไร เป้าหมายของเขา เขาทำเพื่ออะไร แล้วเป้าหมายของเขา เขาตั้งมาอย่างไร เราไม่รู้ไหม

เรารู้ว่านี่ก็เป็นพุทธศาสนาเหมือนกัน...ใช่ พุทธศาสนาเหมือนกัน เป้าหมายมันแตกต่างกัน แล้วถ้าต่างลัทธิ ต่างศาสนานี้ไปใหญ่เลย พอไปใหญ่เลย เราก็ไปดูของเขา

นี่เราจะชี้ให้เห็นว่าเกิดเป็นชาวพุทธแล้วพบพระพุทธรูป เราได้ศึกษาพุทธศาสนา เรามีหลักเกณฑ์ในพุทธศาสนา เราก็เอาพุทธศาสนานี้เป็นตัวตั้ง แล้วเอาความเห็นนี้ไปเทียบเคียงกับ ลัทธิศาสนาอื่น แล้วเราก็มองเหมือนกัน แล้วเห็นเขาทำตามแต่เป้าหมายของเขา เราก็มองสิ่งนั้น ถูกต้องๆ แต่เราไม่ได้คิดหุ่อก พุทธศาสนานี้ เห็นไหม หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านบอกเลยนะ จิตนี้เวียนตายเวียนเกิด จิตนี้มันร้ายนัก มันเที่ยวเวียนตายเวียนเกิด มันมีความทุกข์ยากนัก พยายามจะทำของมันให้ลื่นสุดแห่งทุกข์ ลื่นสุดแห่งทุกข์ นี่มันก็เข้ามา เข้ามาสู่สังจะ เข้ามาสู่อริยสัง จะเข้าสู่อริยสังจะตามสังจะความจริง

แล้วทำอย่างไร อริยสังจะมันเกิดที่ไหนล่ะ อริยสังจะมันเกิดที่ตำราใช่ไหม อริยสังจะมันเกิดที่แบบอย่างไรไหม

อริยสัจมันเกิดที่หัวใจ อริยสัจมันเกิด เห็นใหม่ เวลามีสติ สติมันก็ยับยั้งใจของเราได้ มีสมาธิ สมาธิมีความอบอุ่นขึ้นมา ถ้าเกิดปัญญาขึ้นมา เกิดภาวนามยปัญญา เราจะรู้จริงเห็นจริงของเราขึ้นมา มันจะฟาดฟันกับกิเลส นี่ถ้ามันมีธรรมโอสถ มันจะเริ่มรักษาหัวใจของเรา

ถ้ามันทำตามความเป็นจริงขึ้นมาะ นี่เรื่องสรรพสิ่งภายนอกมันเป็นเครื่องอาศัยเลย อาหาร ร่างกายนี้มันก็แค่ดำรงชีวิตแค่พอประทังเท่านั้น เรื่องมากที่หัวใจนี้แหละ เรื่องมากที่ลิ้น เรื่องมากที่อยากได้อะยากดี แต่ถ้าเป็นทางโลก เห็นใหม่ ทางโลกของเขา ในเมื่อจิตใจเขาสูงส่ง จิตใจเขาประณีต เขาจะหาของเขามา นั่นก็เป็นค่าน้ำใจของเขา

นี่เวลาหลวงตาท่านบอกว่าเรื่องของคฤหัสถ์ เรื่องของโลก แต่เรื่องของพระก็ไม่ให้เสีย เรื่องของพระก็ต้องมีสติมีปัญญาของเรา ฉันทแล้วเราภาวนาได้หรือไม่ได้ ฉันทแล้วมันจะส่งเสริมกับร่างกายใหม่ ฉันทแล้วก็ไปนอนเป็นหมู แล้วฉันทไปทำไม

นี่เขาบอกว่าเมตตาสัตว์ๆ ใจ ศรัทธาของเขา เจริญศรัทธาของเขา

เจริญศรัทธา แล้วมันเจริญธรรมใหม่ ธรรมในใจของเราขึ้นมาใหม่

ฉะนั้น จุดยืนของพระ จุดยืนของผู้ที่เห็นภัยในวัฏสงสาร ท่านก็มีจุดยืนของท่าน แต่เมื่อบริษัท ๔ ภิกษุ อุบาสกอยู่ร่วมกัน อยู่ร่วมกัน เราก็ส่งเสริมศาสนาด้วยกัน ถ้าส่งเสริมศาสนาด้วยกัน เราก็มีสติปัญญา ฉะนั้น เราต้องให้ออกาสต่อกัน

แม้แต่เราเป็นฆราวาสใช้ใหม่ นี่เวลาพระปฏิบัติเขาทำอย่างไร เขาปรารถนาสิ่งใด เขาทำเพื่อจิตใจของเขา เธออย่าไปว่าต้องเจริญศรัทธา ต้องเจริญศรัทธา...ศรัทธาก็ศรัทธา ศรัทธาก็ได้เจริญแล้ว ศรัทธาก็ได้ตอบสนองแล้ว แต่จิตใจของเขามีขอบเขตของเขา เห็นใหม่ ถ้ามีขอบเขตของเขา นี่ผู้ที่มีคุณธรรมในใจจะไม่ไหลไปตามโลก จะไม่ไหลไปตามวัฏฏะ แต่ถ้าเราไม่มีหลักมีเกณฑ์ของเรา เราจะไหลของเราไปเรื่อย

ฉะนั้น เรื่องของร่างกาย เรื่องของสิ่งที่มีความจำเป็น ปัจจัย ๔ ก็มีความจำเป็น แต่จำเป็นแค่อาศัย แต่เรื่องของธรรม เรื่องของศีล สมาธิ ปัญญา เรื่องของหัวใจที่เรื่องมาก เราจะต้องมีศีล สมาธิ ปัญญา มีสติมีปัญญาแก้ไขหัวใจของเรา มันเป็นคนละเรื่องเดียวกัน คนละเรื่องเดียวกันเพราะจิตใจก็อยู่ในร่างกายนี้ ร่างกายไม่มีปัจจัย ๔ จะดำรงชีวิตได้อย่างไร แล้วดำรงชีวิตไว้ทำไมละ เห็นใหม่ เสียทรัพย์เพื่อรักษาอวัยวะ เสียอวัยวะเพื่อรักษาชีวิต เราจะสละชีวิตเพื่อรักษาธรรม เอวัง